

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Teologia dogmatyczna – sakramentologia
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Dogmatic Theology – Sacramentology
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-B033Z
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy (kanon)
5.	Kierunek studiów:	teologia
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	jednolite studia magisterskie
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	trzeci
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):	18 h W, 4 h ĆW
10.	Liczba punktów ECTS:	4
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	ks. prof. dr hab. Marek Pyc, domma@amu.edu.pl; ks. prof. UAM dr hab. Adam Wojtczak, adamwojt@amu.edu.pl; ks. prof. UAM dr hab. Tomasz Nawracała, ks.tomn@amu.edu.pl
12.	Język wykładowy:	polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

- przekazanie podstawowej wiedzy – zwłaszcza nauki Kościoła rzymskokatolickiego – o sakramentach w ogólności i każdym poszczególnym sakramencie;
- wykształcenie umiejętności dostrzegania związku sakramentów z istotnymi momentami życia chrześcijańskiego;
- uwrażliwienie na kwestie praktyczne i prawne przy celebracji sakramentów;
- wskazanie na zasadnicze zbieżności i różnice w rozumieniu oraz celebracji sakramentów w głównych Kościołach i wyznaniach chrześcijańskich;
- wyrobienie umiejętności śledzenia i interpretacji aktualnych wypowiedzi Kościoła o sakramentach, a także doboru literatury przedmiotu;
- rozwinięcie umiejętności dyskusowania i wyjaśniania podstawowych prawd o sakramentach;
- wyrobienie wrażliwości i umiejętności towarzyszenia osobom żyjącym w związku niesakramentalnym, które nie mogą w pełni uczestniczyć w Eucharystii.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Wiedza i umiejętności z zakresu nauki katechezy na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
033_01	tłumaczy pochodzenie, naturę oraz zbawcze skutki sakramentów w życiu Kościoła	T_W01; T_W04; T_W05; T_W06; T_U01; Tk_W03
033_02	objaśnia specyfikę poszczególnych sakramentów, zwłaszcza wtajemniczenia chrześcijańskiego, a także ich wpływ na życie wierzących,	T_W06; T_W10; T_U07; Tn_W05; Tn_U01; Tk_W03; Tk_U03
033_03	zna obrzędy sakramentalne i potrafi je godnie i ważnie celebrować, czyli zgodnie z normami Kościoła	T_W08; T_U13; Tn_K02; Tk_W02; Tk_U01; Tk_U04
033_04	rozróżnia i respektuje – z katolickiego punktu widzenia – ważność sakramentów sprawowanych w innych Kościołach chrześcijańskich	T_W08; T_U10; Tn_K02; Tk_W05
033_05	korzysta ze współczesnych wypowiedzi Kościoła o sakramentach i trafnie dobiera literaturę przedmiotu	T_W11; T_W13; T_U04; T_K02; T_K08; Tn_U04
033-06	kreatywny w dyskusowaniu i wyjaśnianiu doktrynalnych, prawnych i pastoralnych kwestii nauki o sakramentach	T_W10; T_U01; T_U09; T_K05; Tn_U06; Tn_K02; Tk_U02; Tk_K02
033_07	Wrażliwy i przygotowany do duchowego towarzyszenia osobom żyjącym w związku niesakramentalnym, które nie mogą w pełni korzystać z Eucharystii	T_U06; T_U13; T_U15; T_K06; Tn_W05; Tn_U02; Tn_K01; Tk_U01; k_K01

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu.

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:
	Wykłady:
033_01; 033_05	Zarys rozwoju nauki o sakramentach (Biblia, Ojcowie Kościoła, pisarze i dokumenty Kościoła).
033_01; 033_05	Pojęcie sakramentu (znak wiary, Chrystusa, Kościoła, zbawienia), sakrament a słowo Boże.
033_01; 033_05	Ustanowienie, liczba, skutki sakramentów.
033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06	Chrzest (w ekonomii zbawienia, konieczność do zbawienia, skutki), kwestia chrztu niemowląt.
033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06	Bierzmowanie (związek z chrztem, praktyka w Biblii i Tradycji, skutki).
033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06	Eucharystia (zapowiedź i ustanowienie, sakramentalna ofiara, charakterystyka obecności Chrystusa, uczta paschalna).
033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06	Pokuta i pojednanie (nawrócenie ochrzczonych, formy pokuty, skutki, odpusty).

Namaszczenie chorych (chory wobec Boga i Kościoła, szafarz i podmiot, skutki), wiatyk.	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Sakrament święceń (kapłaństwo Starego Testamentu, jedyne kapłaństwo Chrystusa, kapłaństwo wspólne a urzędowe, stopnie święceń: biskup, prezbiter, diakon), celibat kapłański.	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Małżeństwo (w zamyśle Bożym, skutki sakramentu, wymagania miłości małżeńskiej: jedność, nierozzerwalność i wierność).	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06; 033_07
Ćwiczenia:	
Zarys rozwoju nauki o sakramentach (Biblia, Ojcowie Kościoła, pisarze i dokumenty Kościoła).	033_01; 033_05
Pojęcie sakramentu (znak wiary, Chrystusa, Kościoła, zbawienia), sakrament a słowo Boże.	033_01; 033_05
Ustanowienie, liczba, skutki sakramentów.	033_01; 033_05
Chrzest (w ekonomii zbawienia, konieczność do zbawienia, skutki), kwestia chrztu niemowląt.	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Bierzmowanie (związek z chrztem, praktyka w Biblii i Tradycji, skutki).	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06;
Eucharystia (zapowiedź i ustanowienie, sakramentalna ofiara, charakterystyka obecności Chrystusa, uczta paschalna).	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Pokuta i pojednanie (nawrócenie ochrzczonych, formy pokuty, skutki, odpusty).	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Namaszczenie chorych (chory wobec Boga i Kościoła, szafarz i podmiot, skutki), wiatyk.	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Sakrament święceń (kapłaństwo Starego Testamentu, jedyne kapłaństwo Chrystusa, kapłaństwo wspólne a urzędowe, stopnie święceń: biskup, prezbiter, diakon), celibat kapłański.	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06
Małżeństwo (w zamyśle Bożym, skutki sakramentu, wymagania miłości małżeńskiej: jedność, nierozzerwalność i wierność).	033_02; 033_03; 033_04; 033_05; 033_06; 033_07

5. Zalecana literatura:

- S. C. Napiórkowski, *Z Chrystusem w znakach. Skrypt z sakramentologii ogólnej*, Lublin 1995
- G. Koch, *Sakramentologia. Zbawienie przez sakramenty*, Kraków 1999.
- B. Testa, *Sakramenty Kościoła*, Poznań 1998
- M. Błaza, D. Kowalczyk, *Traktat o sakramentach*, w: *Dogmatyka*, red. E. Adamiak, A. Czaja, J. Majewski, t. 5, Warszawa 2007, s. 215-549.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	

Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu						
	033_01	033_02	033_03	033_04	033_05	033_06	033_07
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X		
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	
Egzamin z „otwartą książką”							
Kolokwium pisemne					X	X	
Kolokwium ustne					X	X	
Test	X	X	X	X	X		
Projekt				X		X	
Esej							
Raport							
Prezentacja multimedialna	X	X			X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)							
Portfolio							
Inne (jakie?) -							
...							

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		22
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	35
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	16
	Przygotowanie projektu	10
	Przygotowanie pracy semestralnej	-

	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	25
	Inne (jakie?) -	-
	...	-
SUMA GODZIN		118
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach uczenia się
- dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach uczenia się
- niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się